

7. Kaip sudaromas verslo planas

Verslininkai siekia ne tik ką nors pagaminti ar suteikti konkrečią paslaugą, bet ir pelningai prekes arba paslaugas parduoti. Pelnas gaunamas tada, kai produktas parduodamas brangiau, nei kainavo jį pagaminti. Taigi prieš pradėdant kurti verslą reikia gerai apskaičiuoti, ar iš planuojamos veiklos bus galima uždirbti. Norint tuo įsitikinti yra rašomas verslo planas.

Įsivaizduokite, kad esate verslininkas, planuojantis atidaryti kepyklą. Pirmasis jūsų produktas, kurį norėtumėte parduoti pirkėjams, – vaniliniai keksiukai. Jums reikės nusipirkti maisto produktų, pasirūpinti gamybos vieta, virtuvės įrankiais, indais, kepimo krosnimi ir surasti žmogų, kuris mokėtų paruošti tešlą ir iškepti keksiukus.

VANILINIAI KEKSIUKAI

Ruošimo laikas – 10 min.
Kepimo laikas – 20 min.

12 keksiukų reikia:

110 g sviesto
110 g cukraus
110 g miltų
8 g kepimo miltelių
2 kiaušinių
10 g vanilinio cukraus

Sviestą ir cukrų dubenyje išsukite iki purumo.

Į sviesto mišinį įsijokite miltus ir kepimo miltelius.

Įmuškite kiaušinius, suberkite vanilinį cukrų ir viską gerai išmaišykite.

Orkaitę įkaitinkite iki 180 °C temperatūros, įdėkite keksiukus ir kepkite 20 min., kol jie iškilis, pagels ir palietus atrodys tvirti.

Suskačiuokime, kiek kainuotų pagaminti keksiukus, t. y. kokios yra keksiukų gamybos **išlaidos**.

IŠLAIDOS – tai pinigai, išleisti prekės gamybai.

produktai + kepėjas + orkaitė (elektros energija)

Produktų kainos:

Maisto produktas	Apytikslė kaina parduotuvėje	Apytikslė kaina už sunaudotą kiekį
Sviestas (110 g)	1,25 Eur (už 200 g)	70 ct
Cukrus (110 g)	80 ct (už 1 kg)	9 ct
Miltai (110 g)	68 ct (už 1 kg)	7 ct
Kepimo milteliai (8 g)	20 ct (už 16 g)	8 ct
Kiaušiniai (2 vnt.)	1,40 Eur (už 10 vnt.)	28 ct
Vanilinis cukrus (10 g)	20 ct (už 20 g)	10 ct
Iš viso:		1,32 Eur

Produktai kainuoja 1,32 Eur. Kepėjo darbo valanda kainuoja 5 Eur. Jis keksiukus paruošė ir iškepė per 30 min. Už elektrinės orkaitės sunaudotą elektros energiją turės būti mokama 0,3 Eur.

Iš viso išlaidų:

$$1,32 \text{ Eur} + 2,5 \text{ Eur} + 0,30 \text{ Eur} = 4,12 \text{ Eur}$$

Taigi, norint pagaminti 12 keksiukų, reikia išleisti 4,12 Eur. Vienam keksiukui – apie 34 ct. Dabar turite pagalvoti, už kiek jį parduoti pirkėjui. Jei vieną keksiuką parduotume už 50 ct, pardavę visus, gautume 6 eurus pajamų.

$$12 \text{ keksiukų} \times 50 \text{ ct} = 6 \text{ Eur}$$

50 ct

Gaminimo išlaidos – 34 ct.

Tačiau pajamos ir pelnas – ne tas pats. **Pelną** apskaičiuojame iš pajamų atėmę visas turėtas išlaidas.

Taigi pardavę visus keksiukus uždirbtumėte 1,88 Eur.

$$6 \text{ Eur} - 4,12 \text{ Eur} = 1,88 \text{ Eur}$$

PAJAMOS – tai pinigai, gaunami pardavus produkciją.

1. Padiskutuokite klasėje, ar verslininko uždarbis galėtų būti didesnis. Ką jis turėtų daryti, kad uždirbtų daugiau?
2. Apskačiuokite, kokį pelną gautų kepyklos savininkas, jei vieno keksiuko kaina būtų 40 ct.
3. Kas atsitiktų, jei keksiukai būtų parduoti pigiau, nei kainavo jų gamyba?
4. Kas atsitiktų, jei vieno keksiuko kaina būtų pernelyg didelė?
5. Už kokią kainą keksiukus pardavinėtumėte jūs?
6. Kas galėtų pakelti produkto pardavimo kainą?

21. Kaip idėja virsta daiktu

- Pažiūrėkite į iliustraciją. Kuo ši kėdė panaši į skruzdėlę?

Eva Solarz

Kėdė skruzdėlė

Prieš pradėdamas projektuoti kėdę, ponas Arnė Jakobsenas paklausė savęs: kokių kėdžių reikia žmonėms? Ir atsakė: nedidelių – kad tilptų vis mažėjančiose virtuvėse; lengvų – kad jas būtų nesunku pernešti iš vienos vietos į kitą; na, ir, žinoma, pigių. O tada tiesiog išpildė visas tas sąlygas. Pirmąją netgi dvigubai, nes pono Arnė kėdes galima sudėti vieną ant kitos, kad užimtų kuo mažiau vietos. Pažvelkite į jų formą – ar neprimena jums skruzdėlės pakelta galva?

Iš čia kilo pavadinimas – *Ant*, angliškai tai skruzdėlė. Ponas Jakobsenas savo skruzdėlėms padarė po tris kojas: dvi užpakaly ir vieną priekyje. Bet žmonės, kuriai jis suprojektavo kėdę, direktoriai nusprendė, kad niekas nepirks trikojės kėdės. Ponas Arnė neabejojo kėdės sėkme ir pasakė: jei skruzdėlė neturės paklausos, jis pats iš fabriko atpirks visus egzempliorius. Laimė, to daryti nereikėjo – kėdė skruzdėlė tapo labai populiari. Šiandien ji gaminama ir keturių kojų, bet keturkojė versija nepatikliesiems atsirado tik po dizainerio mirties.

savęs
sąlygas
žmonės

Iš knygos „D.I.Z.A.I.N.A.S.“
Dailininkė Aleksandra Mizielińska

- Koks yra šis pasakojimas – išgalvotas ar pasakojama apie tikrus įvykius? Kas tai rodo?
- Kokius reikalavimus sau iškėlė Arnė Jakobsenas, kurdamas naują kėdę?
- Kodėl ši kėdė pavadinta skruzdėle?
- Kaip buvo diskutuojama apie kėdės kojas?
- Arnė Jakobsenas buvo užsispyręs. Ar tai jam padėjo įgyvendinti savo projektą? Kodėl taip manote?
- Kokia šio pasakojimo tema?
- Palyginkite Arnė Jakobseną su ežiu Kalikstu Dygliu, kuris augino kaktusus. Kuo jie panašūs?

- Suskaičiuokite pirmos teksto pastraipos sakinius.

- Kiek yra sakinių, kurių gale padėtas taškas?
- Kiek yra sakinių, kurių gale – klaustukas?
- Kiek kartų sakinių su klaustuku mažiau negu su tašku?

Prisiminkite!

Žmonės sėdi ant kėdžių.
Kokių kėdžių reikia žmonėms?
O, kokia įdomi kėdė!
Tas kėdes pirko vokiečiai, belgai, švedai, lenkai...

- Nurašykite tekstą. Sudėkite skyrybos ženklus.

Rokas, barščiai ir kėdė

Rokas sėdėjo prie stalo ir valgė barščius. Kaip jis jų nemėgo. Juk pica būtų daug skaniau. Bet argi mama leis. Ji sako, kad nuo picos ant šonų auga lašiniai. Ar tikrai Rokas mėgo suptis ant kėdės. Ir dabar kėdė braškėjo po juo. Braškėjo braškėjo. Ir staiga – pokšt. O kur atsidūrė Rokas.

- Pirmoje teksto pastraipoje ponas Arnė Jakobsenas savęs paklausė, kokių kėdžių reikia žmonėms.

- Kaip vadiname pokalbį su savimi? O kaip pokalbį, kai kalbasi du veikėjai?
- Sukurkite veikėjų dialogą.

Prisiminkite!

leva paklausė:

- Kodėl kėdę pavadino skruzdėle?
- Jos forma primena šį vabzdį, – atsakė Rokas.

Prisimenu, kad po **j** minkštumo ženkle nerašome.

- Atidžiai įsižiūrėkite į teksto iliustraciją. Skruzdėlės formos kėdė primena raidę **j**.

- Raskite tekste žodžius su raide **j**. Išrašykite juos.
- Aptarkite, kokius garsus tuose žodžiuose girdime, o kokias raides rašome.
- Kuriuos žodžius rašydami abejojote? Pasibraukite.
- Pabiro raidės. Persirašykite žodžius ir vietoj taškelių įrašykite tinkamas raides.

l i j j

....eva, av....acija, a....eras, olimp....ada,ėšmas,ena,ėškoti, fo....ė, radi....as, p....aninas,onas, sp....auti, bibl....oteka, mili....onierius.

16. Sprendžiame žingsniais

Jaunasis verslininkas planuoja išleisti 4,12 euro, kad iškeptų 12 keksiukų. Už elektros energiją, kuri sunaudojama kepant keksiukus, reikės sumokėti 0,30 euro, o už sunaudotus maisto produktus – 1,32 euro. Likusias keksiukų gamybos išlaidas sudarys užmokestis kepėjui už darbą. Kiek pinigų planuojama mokėti kepėjui?

Kaip suprantame?

- Ką reikės rasti?
Kiek pinigų planuojama mokėti kepėjui.

Kaip spręsimė?

- Kokią informaciją turime?
Visos išlaidos – 4,12 Eur.
Sunaudotų maisto produktų kaina – 1,32 Eur.
Sunaudotos elektros energijos kaina – 0,30 Eur.
- Kokį metodą taikysime?
Spręsimė žingsniais. Kelsime klausimus ir į juos atsakysime.

Sprendžiame.

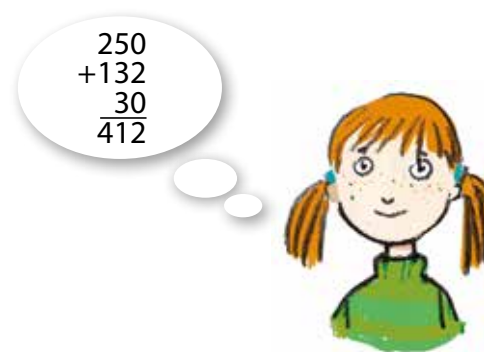
- Taikome pasirinktą metodą.
 1. Kiek iš viso kainuoja maisto produktai ir sunaudota elektros energija?
 $1,32 \text{ Eur} + 0,30 \text{ Eur} = 132 \text{ ct} + 30 \text{ ct} = 162 \text{ ct} = 1,62 \text{ Eur}$
 2. Kiek pinigų planuojama mokėti kepėjui?
 $4,12 \text{ Eur} - 1,62 \text{ Eur} = 412 \text{ ct} - 162 \text{ ct} = 250 \text{ ct} = 2,50 \text{ Eur}$.
- Kokį atsakymą gavome?
2,50 euro.

Įsitikiname, kad atsakymas teisingas.

$2,50 \text{ Eur} + 1,32 \text{ Eur} + 0,30 \text{ Eur} = 4,12 \text{ euro}$.

Užrašome atsakymą.

Ats.: 2,50 euro.

1. Kainas užrašykite skirtingais būdais.

$56,26 \text{ Eur} = \text{---} \text{ Eur} \text{---} \text{ ct} = \text{---} \text{ ct}$
 $\text{---} \text{ Eur} = 126 \text{ Eur} \quad 53 \text{ ct} = \text{---} \text{ ct}$
 $\text{---} \text{ Eur} = \text{---} \text{ Eur} \text{---} \text{ ct} = 107 \text{ ct}$

1 euras = 100 euro centų.

2. Parašykite šių pinigų sumą skaičiumi su kableliu.

3. Baikite pildyti lentelę.

Pelnas (Eur)	Pajamos (Eur)	Išlaidos (Eur)
8,00	100,00	92,00
	120,68	109,60
5,00		15,18
6,90	78,90	

Pajamos – tai pinigai, gaunami pardavus produkciją.
Išlaidos – tai produkcijos gamybos kaina.
Pelnas – tai pajamų ir išlaidų skirtumas.
Pelnas = Pajamos – Išlaidos